

HENRI BARBUSSE PRINTE NOI

Au trebuit deci să treacă patruzeci de ani pentru ca unul din cele mai importante documente literare ale secolului nostru...

rientei personale directe. Cine citește capitolul intitulat „Portul”, din marea memorial a războiului...

Și aceste cuvinte, care sînt azi pe toate buzele, ei i-a făcut pe oameni să le scrije în 1915.

Răsfoind revistele

Poezia din revista „STEUA” nr. 1-2 — 1955

Paginile de poezie din revista „Steaua” nr. 1-2 nu dezmin nota proprie, particulară, cu care versurile poezilor din Cluj s-au înscris în litera noastră actuală...

Lucia Demetrius

„O noapte grea”

Zugrăvirea figurii înstrăinate, înstrăinat, bun specialist în domeniul lui de activitate...

Eroina principală a piesei, Maria Tomescu...

Operația aceea grea, plină de riscuri, pe care o făcea pentru prima dată în curtea de la marele medicament...

M. DRAGU

„Dramuri”

Volumul de versuri intitulat „Dramuri” al lui Aurel Gurghianu este un volum de talentat poet clujean...

D. Ștefan

Versuri în care trăgăm suferințele trecutului

V. RÎPEANU

„Cîntecul câmpului”

„Cîntecul câmpului”, de G. C. Nicolae este, pe lângă un număr printre cei mai apropiați de poezie...

Dacă imaginea scriitorului care-și înmoaie penia în singe...

Dacă imaginea scriitorului care-și înmoaie penia în singe — al său sau al altora, — nu este un neiertat abuz stilistic...

Realismul lui Barbusse constă...

Realismul lui Barbusse constă nu în înăbușirea pornirii sale lirice, a pătrunderii excepționale...

Henri Barbusse

Realismul lui Barbusse constă...

Realismul lui Barbusse constă mai ales în scopul marelui, cât al operii sale, scop care nu rezultă din aranjarea acțiunii și din inspirația diabolică sau providențială a eroilor...

Realismul lui Barbusse constă...

Realismul lui Barbusse constă mai ales în scopul marelui, cât al operii sale, scop care nu rezultă din aranjarea acțiunii și din inspirația diabolică sau providențială a eroilor...

Realismul lui Barbusse constă...

Realismul lui Barbusse constă mai ales în scopul marelui, cât al operii sale, scop care nu rezultă din aranjarea acțiunii și din inspirația diabolică sau providențială a eroilor...

Realismul lui Barbusse constă...

Realismul lui Barbusse constă mai ales în scopul marelui, cât al operii sale, scop care nu rezultă din aranjarea acțiunii și din inspirația diabolică sau providențială a eroilor...

Realismul lui Barbusse constă...

Realismul lui Barbusse constă mai ales în scopul marelui, cât al operii sale, scop care nu rezultă din aranjarea acțiunii și din inspirația diabolică sau providențială a eroilor...

Realismul lui Barbusse constă...

Realismul lui Barbusse constă mai ales în scopul marelui, cât al operii sale, scop care nu rezultă din aranjarea acțiunii și din inspirația diabolică sau providențială a eroilor...

CRONICA LITERARĂ

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

În romanele despre viața țărilor de provincie și — cu o complexitate mai mare — în „Hala Sănis”...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

CĂRȚI NOI

În editura „CARTEA RUSĂ” au apărut: „RĂZBOI ȘI PACE” de Lev Tolstoi...

Mihail Sadoveanu după o fotografie din anul 1897

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

adeseori de șeșă păminturilor natale, Nistor, personaj principal, e „o pasăre prebăgă”, pămîntul lui rămăsese „cufundat în sîrșice și nemla oamenilor”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

adeseori de șeșă păminturilor natale, Nistor, personaj principal, e „o pasăre prebăgă”, pămîntul lui rămăsese „cufundat în sîrșice și nemla oamenilor”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

adeseori de șeșă păminturilor natale, Nistor, personaj principal, e „o pasăre prebăgă”, pămîntul lui rămăsese „cufundat în sîrșice și nemla oamenilor”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

adeseori de șeșă păminturilor natale, Nistor, personaj principal, e „o pasăre prebăgă”, pămîntul lui rămăsese „cufundat în sîrșice și nemla oamenilor”...

EROLII PRIMELOR POVESTIRI ALE LUI SADOVEANU

adeseori de șeșă păminturilor natale, Nistor, personaj principal, e „o pasăre prebăgă”, pămîntul lui rămăsese „cufundat în sîrșice și nemla oamenilor”...

In vreme ce directorul Inchisoriilor Mitea se frământa în fotoliul de metalic, bolborosă de defile pagubelor pricinuite de refuzul deținuților de a ieși în dimineața asta la muncă, înjura cumplit comunistele și plesnea cu cravașa telefonului care intrăznea să-i aducă răspunsul de la București — în vremea asta, la șapte verște depărtare, colegul domniei-sale de la Doftana, proaspăt bărbierit și pudrat, cu unghiile făcute, înclăcat în pantofii galbeni de antilopă, se plimba prin birou cu fața cînd surzătoare, cînd visătoare sau încercătoare, asemenea gîndurilor ce-l treceau prin minte, se anunțase sosirea domnului procuror și se pregătise să-l primească cu toate onorurile. Era dornic să-i vadă semnătura pe proces-verbal, dar și mai dornic încă să-l aude lăudându-l pricriperea. Oare mulți directori se pricepeau să-i împingă pe comunisti, ca să zicem așa, de bunăvoie la simincure? Nu merita oare să culegă laude? Și laudele acelea nu erau ele o pirghie sigură pentru avansare?

De pe fața durdușor, ușor puhăvă, a directorului, visarea se topi și un zîmbet plin de speranțe îl luă loc. Ochiul începură să-i joace altă de fericiți după sticlele ochelarilor, înclăcat în gură și în ochi, orbiți de căldură și răsunet, dintr-o dată alături de farfuriușoara cu bomboane pestrițe de pe biroul lui. Lută, așadar, cu virurile degelator, o bomboană verzuie, o strecură lute în gură și plescău plin de încintare.

Burlicile degelator domnului director își schimbaseră culoarea. Le privi, încurcat, și se încrunță. Fără să vrea le șterse de marginea mesei.

Dar îngrozit numai-dec de ceea ce făcea, apăsă, grabnic, butonul soneriei.

— O circuliță udă. Dar repede! Îi porunci el gardianului care apăruse în ușă și ridică mîinile în mod demonstrativ.

Sugînd mai departe bomboana, scoase din buzunărul pantalonilor pentru a nu știu cîtă oră în dimineața cea, ceasul de aur, și frecă de minca hainei capacele, și deschizînd-i bombăni urmărind sărăturile mici ale secundarului pe cadran:

— Vom face acuși comunist! domnule procuror! Ochelarilor mari se potriveau acum pe fața domnului director, mai dihai decît pe chipul celui mai profund filozof din lume. În interiorul căpătîinii lui se desfășura o infernală discuție în legătură cu postul pe care-l ocupa: „Nu-i chiar atât de ușor — recunoașteți, domnule — să combini în apărarea societății legea cu forța, sau forța cu legea, sau legea și forța cu destinul. Ah, ce lucruri grele și durabile! Și destinul asta! Să lăudăm, de pildă, simincurea defîntului politic...”

Ajunșind aici, directorul băgă ceasul la loc, în buzunărul, și se întrebă, plin de neliniște, dacă sentinela de la poartă va avea grijă să bată clopotul, vestind la timp sosirea domnului procuror.

Zbirnindu-l telefonul îl aruncă peste marginea mesei. Smulse receptorul din furcă, ascultă încrunțat și apoi începu să zăbre:

— Tineți-o la trap! Să nu cumva să se balițe pe drum! La trap-trap-trap! Inchise telefonul cu un pocnet și își întoarse ochii spre fereastră. Trimisese birja la gară și acum îi era teamă că bîdîvii, lipsiți de bună creștere, îi vor terfiel renumele. Dar se liniști repede, și mingîindu-și nasul, cugătă: „Caii sînt niște dobitoace, nimeni nu le poate porunci să fie politicoși, și lucrul acesta îl înțelege, fără îndoială, și domnul procuror...”

— Gata, domnule director! strigă din ușă gardianul, făcîndu-și să tresară.

Directorul mai cercetă odată dacă totul era în ordine, dacă urmele celelalte fuseseră șterse de pe birou și răsălușă ușurat, de parcă scobase de sub roble birjii care îl purtau în aceste clipe, pe procuror de la gară spre temnița Doftanei. Îl făcu semn din cap gardianului să se care, dar înainte ca acesta să fi ieșit pe ușă, îl întrebă răstit:

— Deci totul e în regulă?

— În regulă, domnule director, să trăiți!

— Mortul n-a rupt cureaua?

— Se poate... Doar e mort, domnule director, să trăiți!

— Da, așa e, așa! S-a sinucis de bunăvoie. E curat peste tot?

— Lună, să trăiți!

Dangătele clopotului de la poarta de intrare a închisorii, îi făcură pe amîndoi să încerească.

Afară, afară! Șuieră directorul și gardianul luși pe ușă.

Tăcîndu-l potocoavele și nechezatul celorlalte două odată în cameră, directorul căută acum în jurul lui un loc potrivit să se așeze și să-l primească așa cum se cuvine pe reprezentantul legii, venit din București. Se hotărî să stă la gînduri o vreme.

Cu pantofii lui galbeni de antilopă și mîna dreaptă suspendată în aer, semăna cu un șlefuit într-o biserică. Un zîmbet servil, onctuos, i se întinsese pe toată fața.

— Să trăiți domnule judecător! răsună glasul gardianului din coridor.

— Salvat se auzi răspunsul morocănos, apoi ușor se dădu de perete și directorul Inchisoriilor Doftana își simți mîna smucită din umăr.

— Fii bine venit domnule procuror! întoarse el salutînd cît putea de vesel, descoperindu-și dinții pină-n gingii.

Procurorul își scoase cu mare încetineală gamba din cap, o puse peste farfuriușoara cu bomboane de pe masă și, miindu-și două degete în gură, și le plimbă pe frunte, acolo unde începe rădăcina părului, de la o margine la cealaltă. Avea un păr negru și ondulat, mai minunat ca al celui mai strălucitor stele ce răsărise pe firmamentul cinematografilor universale. Ciudat însă! Pentru această podoașă, fața îi era destul de bătrînă. Obrăzurile lui erau cam bîfînate, nasul, ca un frînt, dădea să-i înfrunte în spintecărea gurii cu buzele suple, iar ochii mici, așezați foarte aproape unul de altul, abia i se zăreau printre gene. Purta un costum cenușiu-deschis, strîns pe talie și un ghebelet de toată frumusețe. În buzunărul vestonului se vedea un stilou uriaș și la butoniera rozeta legiunii de onoare. Degetul mic al mîinii stîngi era aproape cu totul învelit într-un inel gros, de aur, pe care era gravat un cap de efeb cu ochii de briliante.

După ce își plimbă un timp degetele la rădăcina părului său splendid, domnul procuror smulse, stiloul din buzunărul, îl ridică în dreptul ochilor ca pe o probă de alchimist și scoase un sunet asemenea unui sugî:

— Hic! Și, fără să mai aștepte în viața, se așeză pe scaunul din fața biroului, își roti ochii prin cameră și rosti grav: *Hic jacet legus!* După

care strălucă de trei ori în șir.

Directorul Inchisoriilor Doftana se grăbi să-și ureze de trei ori în șir „onoroc”, frămîntîndu-și în vremea asta mîna și înțelegă măcar aproximativ titlul vorbelor rostite de omul legii. Dar făcea, nu-i puteau ajuta într-o chestiune atât de încurcată. De cînd intrase în slujba poliției ca berbant și specialist în problemele „politico-sociale”, ulcase de altfel și celelalte lucruri învățate la școală. Zîmbi, așadar, plin de înțelegere, privi alarmat la gamba așezată peste farfuriușoara cu bomboane și, lîndu-și și omu-nă dinții, întinse mîna, o luă și o puse pe marginea mesei. Apoi ridică ceremonios farfuriușoara, șoptind:

— Vă rog serviți-vă, domnule procuror!

Procurorul cercetă atent bomboanele, le mirosi, strîmbă de gustat din nas și, fixîndu-și privirile în tavan, zise:

— Magister dixit: non! Își umezi degetele în gură și începu din nou să-și pipăie părul negru ca pana corbului, de-a lungul frunții pînă la temple.

— Ji-era mai mare jalea să privești fața directorului după acest refuz categoric. Pentru că un refuz era, deși el nu înțelegea nici acum nimic din limba asta păsărească. Nădărdindu-se că înțelegerea trimisă de la București va fi un om care să priceapă imediat cum vine chestia. Cînd ocoli, nici bomboanele nu-i erau pe plac și nici romînește nu vorbea. Cu ce anume gînduri o îi venit aici?

Chimindu-se să găsească ceva potrivit ca să înceapă discuția îl aruncă o privire furibundă procurorului, care nu-și dezlăcea ochii din tavan. La urma urmei, societatea era destul de împiedecată: procurorul era omul legii, iar el, directorul, nu făcea altceva decît să aplice această lege în modul cel mai strict. Împreună vedeau să nu fie lovită societatea. N-avea decît să-i vorbescă pe gînduri ca unui coleg care apără aceleași interese superioare de stat. Așezîndu-se așadar în fotoliu, directorul își apăsă degetele pe nasul bîrcănit și se pregăti să deschidă vorba.

— Domnule procuror — zise el cu un suspin — n-aș dori s-o iau de la Adam și Eva. Nici n-ați avea vreme să mă ascultați. Dacă n-aveți nimic împotriva, aș fi de părere să trecem imediat la chestia pentru care ați binevoit să vă deranjați. Să vedem, adică, de ce s-a sinucis comunistul? Ce ziceți?

— Sic! făcu procurorul, întorcînd capul cu păr bogat și pironindu-și ochii lui îngușiți ca niște lame asupra celui-alt. Dar nu rămase mult timp astfel. Pocnînd cu stiloul în masă, mirii scurt: *Piat lux!*

În pieptul directorului își făcea loc să lasă un al doilea suspin. La auzul celor două grozave cuvinte, toate gîndurile înghețară în mîntea lui. Abia mai avea putere să-și spună amărît: „E lată răul!”. Se dumirise de-a binelea: procurorul era, nu mai încapea vorba, un om imparțial și necruțător. Alfel, de ce l-ar fi cerut „jur” de amănînt? Dar nu-i nimic, o să-i dea la amănînt pe vîno-mă putea!

Și după aia să vedem care pe care! Doar nu fusese nici el făcut cu degetul de vreun călugăr! Vînt cîntor-dată în gură un pumn de bomboane, să prîndă mai mult curaj, le învîrți cu limba ca într-o morică, și zise:

— Sufletul, domnule procuror, e un lucru delicat. Nu singură, nu lasă urme, dar trebuie să știți cum să-l creziți cu el. Eu lucrez frumos, fără gălgăie. Am metoda mea — patentul meu Modern! Mai întîi îl strecoar în suflet demoralizarea. Îl fac pe om să-și bîntosească zilele înec. Pe-nșite, Nicol un contact cu lumea de-afară, nici o scrisoare, nici-miel Omul meu se pleostește, se închide-n el, nu mai vrea să știe de cel din jurul lui. Am făcut experiențe. Ajuși la acest punct, oamenii parca s-lunecă. Și așa, treptat-treptat, îl apucă neurașenia. Știi ce însemnă să fii neurașit? Iertați-mă, domnule procuror, nu e vorba de cei de față! Neurașenia e ca o vrăjitoare care te împinge sigur la sinucidere. Delințul și pierde ultimul grăunte de judecată și urmează... ștreangul. Ștreangul și după aia nimic! Sîrșituri!

Directorul Inchisoriilor Doftana făcu și răsuflă obosit după această expunere. Doar făcea psihologie, nu glumă! Intinse mîna spre farfuriușoara. Virurile degelator și se lipiseră: nici nu-i căduse seama că în timpul expunerii dăduse în gură toate bomboanele. Își lînsă degetele și rosti ca încheiere: — Așa am procedat și cu acest comunist, pe nume Miron. Fără la urmă și-a pierdut mîințele directorul se ridică falcic din fotoliu și-și scoase iar ochelarilor. Cu ochii lui bulbucați, învîluți într-o ceață tulbură, se uita înălță la procuror, așteptînd să-l aude vorbind. Gura îi era dulce iar inima plină de încintare.

— Quos tu Jupiter perdit, demeritat primum mortem procuror, treze-ți parca dintr-un lungă visare. Trupul îi fu cuprins de un tremur și ghebeletul începu să-l salte ca izbit o vargă. Gîndurile intrară cumîntîi în sertărele lor, se așezară pe articole și paragrafe, și el reddevîni un om al legii. Se ridică, întinse mîna peste masă cu un gest marțial și exclamă: *Sufficit!*

Directorul îi prinse mîna, crezînd că lui i-o întinse, scuturîndu-l o ferelicit. Ultimul cuvînt îi se păruse o declarație solemnă și scurtă, plină de laude pentru „metoda lui psihologică”. Își zise larșul în limba pămîntului: „Hei, nenorocit! Legea te o fi cum o fi, dar pînă la poartă închisorii! Cum trece poartă încoace, eu sînt tartorul, cu la fac și te desfac, eu nu vîi cu supărărel”. Lăsdîndu-l mîna, își puse ochelarilor pe nas și, ocoldînt masa, zise cu glas deosebit de politicoș:

— Vă rog, domnule procuror, după cum cere de altfel și legea, să constatați la fața locului moartea, întru nimic silită, a individului pentru întoarcerea evenimentului proces-verbal.

— Sic! hrii din colțul buzelor procurorului, băgîndu-și dintr-un buzunăr și porni cu pașii mari spre ușă care se deschise ca la un semn magic.

— Sic! Sic! repetă și directorul bucuros, lungindu-și picioarele după el.

— Să trăiți, domnule judecător, sic! răcini gardianul care trăsese cu urechea la ușa, scootînd de cuvîntul să adauge la obșnișul salut, alceea care cuvînt care, se vede, îi plăcea tare mult oaspetelui.

Procurorul și directorul traversară în goană curtea și în curînd pașilor răsunară pe coridorul unuia din pavilionele închisorii. Umbrele grațioase de la ferestrele li se lipiră de fețe ca un șir de stampile și, de la vizetele ușilor, zeci de ochi scietelatori îi priveau urmărindu-i în vreme ce treceau, bîcînd, pe pardoseala de platră. Deodată un cor puternic, dominat de o voce groasă, îi oprî pe loc:

— Sic! făcu procurorul, întorcînd capul cu păr bogat și pironindu-și ochii lui îngușiți ca niște lame asupra celui-alt. Dar nu rămase mult timp astfel. Pocnînd cu stiloul în masă, mirii scurt: *Piat lux!*

În pieptul directorului își făcea loc să lasă un al doilea suspin. La auzul celor două grozave cuvinte, toate gîndurile înghețară în mîntea lui. Abia mai avea putere să-și spună amărît: „E lată răul!”. Se dumirise de-a binelea: procurorul era, nu mai încapea vorba, un om imparțial și necruțător. Alfel, de ce l-ar fi cerut „jur” de amănînt? Dar nu-i nimic, o să-i dea la amănînt pe vîno-mă putea!

Și după aia să vedem care pe care! Doar nu fusese nici el făcut cu degetul de vreun călugăr! Vînt cîntor-dată în gură un pumn de bomboane, să prîndă mai mult curaj, le învîrți cu limba ca într-o morică, și zise:

— Sufletul, domnule procuror, e un lucru delicat. Nu singură, nu lasă urme, dar trebuie să știți cum să-l creziți cu el. Eu lucrez frumos, fără gălgăie. Am metoda mea — patentul meu Modern! Mai întîi îl strecoar în suflet demoralizarea. Îl fac pe om să-și bîntosească zilele înec. Pe-nșite, Nicol un contact cu lumea de-afară, nici o scrisoare, nici-miel Omul meu se pleostește, se închide-n el, nu mai vrea să știe de cel din jurul lui. Am făcut experiențe. Ajuși la acest punct, oamenii parca s-lunecă. Și așa, treptat-treptat, îl apucă neurașenia. Știi ce însemnă să fii neurașit? Iertați-mă, domnule procuror, nu e vorba de cei de față! Neurașenia e ca o vrăjitoare care te împinge sigur la sinucidere. Delințul și pierde ultimul grăunte de judecată și urmează... ștreangul. Ștreangul și după aia nimic! Sîrșituri!

Directorul Inchisoriilor Doftana făcu și răsuflă obosit după această expunere. Doar făcea psihologie, nu glumă! Intinse mîna spre farfuriușoara. Virurile degelator și se lipiseră: nici nu-i căduse seama că în timpul expunerii dăduse în gură toate bomboanele. Își lînsă degetele și rosti ca încheiere: — Așa am procedat și cu acest comunist, pe nume Miron. Fără la urmă și-a pierdut mîințele directorul se ridică falcic din fotoliu și-și scoase iar ochelarilor. Cu ochii lui bulbucați, învîluți într-o ceață tulbură, se uita înălță la procuror, așteptînd să-l aude vorbind. Gura îi era dulce iar inima plină de încintare.

— Quos tu Jupiter perdit, demeritat primum mortem procuror, treze-ți parca dintr-un lungă visare. Trupul îi fu cuprins de un tremur și ghebeletul începu să-l salte ca izbit o vargă. Gîndurile intrară cumîntîi în sertărele lor, se așezară pe articole și paragrafe, și el reddevîni un om al legii. Se ridică, întinse mîna peste masă cu un gest marțial și exclamă: *Sufficit!*

Directorul îi prinse mîna, crezînd că lui i-o întinse, scuturîndu-l o ferelicit. Ultimul cuvînt îi se păruse o declarație solemnă și scurtă, plină de laude pentru „metoda lui psihologică”. Își zise larșul în limba pămîntului: „Hei, nenorocit! Legea te o fi cum o fi, dar pînă la poartă închisorii! Cum trece poartă încoace, eu sînt tartorul, cu la fac și te desfac, eu nu vîi cu supărărel”. Lăsdîndu-l mîna, își puse ochelarilor pe nas și, ocoldînt masa, zise cu glas deosebit de politicoș:

— Vă rog, domnule procuror, după cum cere de altfel și legea, să constatați la fața locului moartea, întru nimic silită, a individului pentru întoarcerea evenimentului proces-verbal.

— Sic! hrii din colțul buzelor procurorului, băgîndu-și dintr-un buzunăr și porni cu pașii mari spre ușă care se deschise ca la un semn magic.

— Sic! Sic! repetă și directorul bucuros, lungindu-și picioarele după el.

— Să trăiți, domnule judecător, sic! răcini gardianul care trăsese cu urechea la ușa, scootînd de cuvîntul să adauge la obșnișul salut, alceea care cuvînt care, se vede, îi plăcea tare mult oaspetelui.

— Intocmai! Chiar așa, să trăiți! Își suci capul spre cîrful gardienilor, șoptindu-le: — Mă, să faceți cum zice tatăl Apoi, făcînd un pas înainte, înțepeni în poziție de neplăcit. — Să trăiți! Pofiiți să vedeți mortul!

Fără să mai aștepte vreun ordin, izbi cu pumnul în zăvorul ușii din față, năvăli în celulă și dintr-un salt fu pe scîndurile patului. Cu picioarele „escrăcări”, întins braul spre mortul atîrnat de grătille ferestrei și rînji cu toți dinții. Mătăhălos și negru, așa cum stătea, părea un gide pe scîndurile eșafodului, așteptîndu-și victima s-o bage în lat.

Umbra comunistului Miron spînzurat de grătille cădea ca un bolovan negru peste șrul gardienilor lipiți de perete, peste rozeta roșiatică a legiunii de onoare, prinsă la reverul procurorului, peste marea buhavă și galbenă a directorului Inchisoriilor. Umbra celui ucis, ușoară ca orice umbră aruncată de un corp, apăsa toluși ca o mie de ocale de plumb trupurile și sufletele lor răhăcite. Cîntă parea o groapă ce-și așteaptă mortul, dar mortul nu era cel din fereastră. Morții erau toți ucigașii lui strînși la un loc, și cel din fereastră era singurul care trăia.

Gardianul suit pe pat își înfipse fără veste degetele butucănoase în haina ruptă a spînzuratului și, scuturîndu-l în lațul curelei, îl întoarse cu fața spre celulă.

— Asta e, să trăiți răieni el, speriat parcă. Dar de ce-ar fi fost speriat? Tocmai acum, când n-avea de căpate decît roadele mirșăviei lui? Și zîmbetul viclean, plin de nădejdi, îi răsări din nou pe față.

Comunistul Miron spînzurat de grătille ferestrelor de două zile închinate. Trupul parcă i se mai lungise în acest răstimp sub greutatea de spirite. Cu piciorul drept îndoit din genunchii și virful sprînjit de rogojina patului, parcă se pregătea să facă un salt pînă dincolo de ușă și să pornească în lume, cine știe unde. Brațele îl atrănu lepe, dar pumnii înclășțară parcă pînădea momentul potrivit să se repeadă în făclie gardienilor. În orbitele vinete de singe, ochii albaștri, larg deschii, răsîrgeau în apele lor

procurorului se potolii ca și cum s-ar fi împiedicat de un prag; părul lui bogat se clătina tot, ca iarba în bătaia vîntului. Venindu-și în fire, și-și potolii cu mișcări repezi și exclamă înmăbușit:

— Ol deo juvanet!

În spatele lui, directorul le făcu semn gardienilor să se dea la o parte și-și înjură printre dinți:

— A! înmăbușit, cartofe nenorocite! De ce urlă așa? Lasă că vă frec cu ridicăel Haideți încoace, castraveții și vorbiți ca lumea să aște și din gura voastră domnul procuror. Auziți măi verzele? Și clipind după ochelari, semn ca ei să grăbească. Și tot prepara în mîntie înjurături și cu alte legume din marea grădină a lui dumnezeu.

Din cîrful gardienilor rămași cu gurile căsăte și ochii belii în fața

mai-mărimii soșii din București, se desprinsese unul voinic, tucurcu, cu obrazul împodobit cu barbete parcă ciupite de molii, făcu un pas înainte, își bombă pieptul și începu cu un glas ca din fundul butoiului:

— Să trăiți, domnule judecător! Am văzut cu ochii mei tot cum a fost, Jur! Și zicînd acestea, trînti o cruce cit toate zilele, de-l răsună pieptul.

Procurorul îl privi curios cu ochii lui cit un bob de linte și izbucni gîtuit:

— Dura lex, sed lex! Brajul îi sări din umăr ca la paletele de tablă. Îl dădea să înțeleagă, prin acest semn, că e gata să-și asculte mărturia.

Gardianul rînji încurcat la auzul a celor vorbe stralini pentru el, scootîndu-le ca o întrebare vicleană pusă dinadins astfel de domnul judecător ca să-l tragă mai bine de limbă. Directorul nu-l scăpa deloc din priviri și asta îl făcea într-o încurcătură și mai mare. Neștiînd pe unde să scoată cămașa și temîndu-se să nu facă vreo boacăne, se apropie de-a-nădărea de cîrful gardienilor, rămași și ei prostiiți, și mirii printre dinți:

— Ce zice, mă? Ce-a zis?

— Unul, mai isteț, îi zopti la ureche: — E pre franțuzește! E franțuz, mă!

În vremea asta directorul își ieși din sărite. Frămîntîndu-și năsoiul în degete, se gînde neînșit că i-dioiți își la putea să-și dea peste cap tot planul, care-l întocmise cu atîta trudă a creierilor și prafu și se atlega din metoda lui modernă, expusă cu atîta vervă procurorului, adîncuiri, în birou. Suspînă pentru a-l înțea oară în dimineața aceea și, silindu-se să împrumute glasul său nazal cit mai multă căldură, se adreșă gardienilor:

— Domnilor gardieni, nu vîi sîfiți. Dași-i drumul. Spuneți fără ocoli cum s-au petrecut lucrurile, să afe și domnul procuror ce e și sinuciderea comunistului Miron. Pentru ancheta asta, domnia-s-a s-a deranjat venind pînă aici, de la București. Mărturiși-i, așadar, adevărul adevărat! Zîmbind oarecum ironic, se întoarse spre procuror, vorbindu-i de data asta cu un ton confidențial: — Băteți buni, dar cam... primitivi. Și clipi din ochi cu sîretie amicală.

— Mă, e de-al nostru, romîn sa-

deai șopti iar printre dinții gardianul oacheș, cu barbete, prînzînd din zbor cuvintele pe care directorul i le adreșase procurorului. Obrăzii li se umflară gata să plescescă. Teama-i pleri ca luată cu mîna. Avea atîta curaj acum, că ar fi putut spînzura și zece comunisti, vir sau morți, n-are aface. Doar o viață era omul și aia scurată. Trebuie unsă ca să nu scîrșie. Privirile îi fugiră la ușa celei în care se găsea comunistul ucis și înapoi la cei doi domni „șefi”, de care depindea viitorul lui fericit. Se lovi cu amîndoi pumnii peste pulpe. Viitorul lui fericit era în mîinile lor. Făcu în gînd o scurtă rugăciune către tatăl cereș, rugîndu-l să-l ajute în acest ceas de cumpănă, și-i dădu drumul:

— Păi așa, să trăiți, domnule judecător, chiar așa a fost cu comunistul Miron, condamnat la șase ani, din care n-a înfăptuit decît opt luni și jumă, căci și-a făcut singur seama. După această frază convingătoare, făcu o mică pauză. Trase cu coada ochiului la director. Directorul îi făcu semn să-l dea înainte. El înțelese îndată semnul. Gardianul își mingieie mulumit barbetele curuții, ca mîncăi de molii, și trăgînd aer în piept, trînti lecția învățată. — Eu, să vedeți, domnule judecător, alături de dimineața venim aici, în inspecție la comunisti. Imi lipsea ochiul la de o vizită, ba de alta. Am ochi bun, să trăiți, care vede și prin parți. Și gardianul își apăsă cu un deget pometele obrazului drept, arătîndu-și albul ochiului bulbucaț, enorm, ca orbita unei vite căsăpate. Pupila neagră scăpăra înțînindu-l pe procuror. Acesta tresări și se strîmbă ca în urma unei lovituri primite în ceață. Gardianul luă strîmbătura lui drept o dovadă a nerăbdării de a-l asculta mai departe. „Hei, își zise el fericit, lăsdînd să-și scape pupila la loc, în orbită, pe director îl am eu în mîni și pe fraierul asta bucreștean l-am și vrăjît. O să meargă bine!” Dădu capul pe spate și mugii gros: — Da. Vensem în inspecție. Și așa, să trăiți, domnule judecător, mi-am lipit ochiul pe toate ușile astele. Dar cînd mă uitați în celula comunistului ăstuia, băga-laș în măsă, pardon de expresie, nîmic. În celula nu era nimeni. Mă, ce-o fi? Te

inghețate două imagini mărunțele, una cu ochelari, alta cu un stilou uriaș prins la piept, amîndouă strîmbe și stîte în pîntece. Ochiul lui strălucitor, făcu un pas înainte, eroi stătu să ridă fără rîdă și după moarte — și risul acesta biciuia obrăzii călătorii. Părul blond și înclit, luminat de razele frînte ale soarelui plit undeva după zidurile temniței, îl încununa fruntea înaltă, brăzdată de o cută severă. Doar șuvița albă, stropită de singe, de lingă timpla stîngă, ca arțipiora unei păsărele, părea că se zăbeie gata să-și poarte chipul peste zărlă străvezii. Dar cureaua care-i curma gîtul, înmoadă cu un capăt de gratii, îl oprea avîntul, întîindu-i locului.

Directorul și procurorul stăteau unul lingă altul, aproape de pragul celei, ulitindu-se înță la imaginea pitice și caraghioase răsîrîte de ochii spînzuratului, ca și cum s-ar fi întrebă, ale cui or fil Parcă audeau cu înțepărea lor, da, erau chiar ei. Uite ochelari, uite stiloul și punctelele de pe reverul hainei, — rozeta legiunii de onoare! Dar ce caută ei în ochii unui mort? Își pipăiră înclășțări cravata, obrazul și clătînară din cap: hotărî, erau viii! Și oțără ușurați, amîndoi deodată.

Directorul și procurorul stăteau unul lingă altul, aproape de pragul celei, ulitindu-se înță la imaginea pitice și caraghioase răsîrîte de ochii spînzuratului, ca și cum s-ar fi întrebă, ale cui or fil Parcă audeau cu înțepărea lor, da, erau chiar ei. Uite ochelari, uite stiloul și punctelele de pe reverul hainei, — rozeta legiunii de onoare! Dar ce caută ei în ochii unui mort? Își pipăiră înclășțări cravata, obrazul și clătînară din cap: hotărî, erau viii! Și oțără ușurați, amîndoi deodată.

Directorul și procurorul stăteau unul lingă altul, aproape de pragul celei, ulitindu-se înță la imaginea pitice și caraghioase răsîrîte de ochii spînzuratului, ca și cum s-ar fi întrebă, ale cui or fil Parcă audeau cu înțepărea lor, da, erau chiar ei. Uite ochelari, uite stiloul și punctelele de pe reverul hainei, — rozeta legiunii de onoare! Dar ce caută ei în ochii unui mort? Își pipăiră înclășțări cravata, obrazul și clătînară din cap: hotărî, erau viii! Și oțără ușurați, amîndoi deodată.

Directorul și procurorul stăteau unul lingă altul, aproape

Selectionarii

Publicam tabloul din Tudor se întoarce acasă... piasă ce prezintă acțiunea cercurilor monopoliste americane...

ACTUL I

TABLOU I

La sediul Comandamentului Cartierului general al persoanelor selectate...

Pe o altă masă, în mijloc, se află o paravânt... Tudor Ursu stă culcat pe masa aceea...

WILLY (trage): Hister der Kasernen... vor dem grossen Tor...

TUDOR (urmărindu-l): N-ai nimerit. WILLY (trage): ...steht eine Latzwe, steht sie noch davorn...

TUDOR: Ni ce să ai? WILLY: ...Waffen wir zusammen gehn (trage iarăși)...

TUDOR (prost): WILLY: ...Wie einst Lilly Marlen... Wie einst Lilly Marlen...

TUDOR (sărind de pe masă): WILLY (repetă refrenul): ...Wie einst Lilly Marlen...

WILLY (râde, cu gura plină): Ande la mine în somn, Săhara...

TUDOR: Instrucția, înfinito, deci. Nu mi pare rău. Numai de una...

WILLY (întrerupându-l batjocoritor): Jawohl, Andreia!

TUDOR: Nu murdări lucrurile stin-te, teutonule. Ți s-a mai spus!

WILLY (râzând): Guilt Gut... sfința Andreia... taină sfință...

BORONARU: Fiecare lușete ceva, camarade Willy. Tu nu ai dresat Hitleri...

WILLY: Sacrament! Către Boronaru. Și tu iubesti la Andreia? (Ride, apoi se apucă să strângă unele lucruri din camera).

TUDOR (batjocoritor): Ți se prefășă este „rasa superioară”...

WILLY: Jawohl, kammerad! Să vin înapoi cu întregă piele și să beau vesel dolar. American plătește mult.

BORONARU: Să lăsam acum filosofia! Avem de lucru, Willy, mergi cu mine în poligon, Schmel!

TUDOR (singur): Neamț „cap de mort”! Ai „lecol în singe”!

fund. Andreia. Este mai mult înaltă. Are coafura extravagantă. E o femeie frumoasă...

ANDREIA: Bon giorno, erou! Iar aji cheful ai noaptea! TUDOR (se întoarce surpris): A, stăpina inimii mele!

ANDREIA (rezemindu-se de masă): Ce-si mai află? TUDOR (cu melancolie): Andreia, s-a hotărât peste oteva zile grupul nostru pleacă.

ANDREIA: Și tu? TUDOR: Tu? Grupul nostru. Andreia: Serios! Grupul nostru. are nevoie de un cap de femeie.

ANDREIA (cu prefăcută seriozitate): Tudor (aprobindu-se și luându-i mâna): Andreia, sufletul meu, dar riscu-ri! Ești femeie.

ANDREIA: Oricare ar fi. Le cauș, nu mi-e teamă! TUDOR (voios): Inseamnă că vom sbura împreună?

Mimam! Voi sbura cu inima întreaga, fără regret. (O strânge la piept sărind-o). Andreia, inima mea, să vrea să fie eborul nostru lung, fără oprire!

ANDREIA (cu prefăcută seriozitate): După luptă, dragostea! Am decretat, (Ride, îndepărtându-se). Ai o putere de urs.

TUDOR: Andreia, dragostea mea, tu mă iubești, mai tare decât vinul. Andreia: Adevărat? (Se strânge lângă el).

TUDOR (a prins o muzică românească la radio): Andreia, dacă nu iubitum? Mereu simt florul unei indolii.

ANDREIA (ritată): Iubiti! După noi vin americanii, de ce te-nosești? TUDOR: Și Boronaru și tu, stințe! Ia fel. Eu nu simt om politic.

Sufletul meu înțește de dorul de țară. Vreau să ne întemeiem casa noastră. M-am sălutar printre străini, iar politica... nu-mi place.

ANDREIA (cu reproș): Te-a cuprins nostalgia, iubite! Ai crescut în Germania, domnule viitor inginer!

TUDOR: Sper să devin inginer. Eram zăbă în copilărie când m-au luat din școala de ucenici și m-au trimis în Germania. Au trecut zece ani de atunci!

ANDREIA (cu reproș): Nu norocul. Nu Eram premiant în școală. Dar, hai să lăsam astea! (Sentimental, mângându-i mâna). Andreia! Ce nume muzical!...

ANDREIA (râzând): Leapădă gelozia, lupătorule! Nu crezi în iubire eternă și nu suferi de romantism înținat. Dragostea-i ca vinul, bine-ai spus: când îl bei te îmbălește.

ANDREIA: Tu nu poți pricepe! Cind ai trăit, cum am trăit eu... TUDOR: Știu că voi avea o grijă-n plus în țară: să te feresc de primejdii. (Visător, prinzându-i mâna). Iar cind lupța se va termina, undeva între brazi, ne vom clădi un castel ca-n basme. Un cuib numai al nostru!

ANDREIA (care l-a ascultat și ea transportată, retrăgându-și mâna): Visător! Ești un visător incorrigibil. Dar îmi place bărbăția și forța ta, ursulețule. Îmi place optimismul tău. Ești un izvor de putere.

TUDOR (cu aceeași pompare): Vreau să-i feresc și pe ai mei. Tata era un nelutrecut gospodar. O viață întreagă a îndurat și a oftat după părinti.

ANDREIA (spontan, cu fină ironie): O să-l punem administratorul moșiei! Vești!

TUDOR (rămâne puțin pe gânduri, apoi): Andreia, oare n-ai să regretzi că te legi cu un (gîndindu-se) primitiv ca mine? Ori, după victorie n-o să mă dai uitării?

BORONARU (continuuând o discuție): Tudor este un specialist nar. Tehnician admirabil. Însă cu slăbiciunea asta a lui...

DIMA (il privește intrigat): BORONARU: ...Andreia! DIMA: (cu prefăcută seriozitate): Tudor (scufund în breiceag din buzunar):

Am de pe cind păzeam oile și-l port de zece ani cu mine: briceag românesc. De se va ivi cazul... BORONARU (către Tudor): Vom avea ceva mai modest.

TUDOR (cu mirare): Sînt mort? Le-aj scriș? Fără să mă întrebăș? BORONARU: Oare nu ești de acord? Pentru ce din țară nu trebuie să mă exiș!

DIMA (il observă cu atenție): TUDOR (după oarecare tăcere, răsuflînd greu): Inseamnă... că mama, tata, nu mă mai așteaptă?

BORONARU: Da, din partea Asociației Catolice „Salvagarea omului”. TUDOR: (cu prefăcută seriozitate):

Am decelat, (Ride, îndepărtându-se). Ai o putere de urs. TUDOR: Andreia, dragostea mea, tu mă iubești, mai tare decât vinul.

ANDREIA: Adevărat? (Se strânge lângă el). TUDOR (a prins o muzică românească la radio):

Andreia, dacă nu iubitum? Mereu simt florul unei indolii. ANDREIA (ritată): Iubiti! După noi vin americanii, de ce te-nosești?

TUDOR: Și Boronaru și tu, stințe! Ia fel. Eu nu simt om politic. Sufletul meu înțește de dorul de țară.

Vreau să ne întemeiem casa noastră. M-am sălutar printre străini, iar politica... nu-mi place. ANDREIA (cu reproș):

Te-a cuprins nostalgia, iubite! Ai crescut în Germania, domnule viitor inginer. TUDOR: Sper să devin inginer.

Eram zăbă în copilărie când m-au luat din școala de ucenici și m-au trimis în Germania. Au trecut zece ani de atunci!

ANDREIA (cu reproș): Nu norocul. Nu Eram premiant în școală. Dar, hai să lăsam astea! (Sentimental, mângându-i mâna).

ANDREIA! Ce nume muzical! Leapădă gelozia, lupătorule! Nu crezi în iubire eternă și nu suferi de romantism înținat.

Dragostea-i ca vinul, bine-ai spus: când îl bei te îmbălește. Eu am cunoscut și primele îmbrășări și viața clocotitoare. Nimic nu e cum ai visat.

Dragoste, țară, toate sînt ale celui mai tare, acum și totdeauna. Și totuși, moșii, fabrici, se pot duce de parcă nici n-au fost.

TUDOR: Te-aj blazat, Andreia. Dragostea mea o să te facă fericită. ANDREIA: Tăra, mamal... Am strins aici (arată inima) alta ură!

Pe moșie, (arată lui) nu cereau mult o petec de arat și-o mămăligă. De n-ai fi rusii, s-ar topi ca fumul comunistilor lor! Și noi ne-am găsit la culme!

TUDOR (străgînd-o spre el): Iar despre politică! (Pe alt ton). Ce minunat e să pleci în necunoscut, alături de draga ta. (Încearcă s-o sărute, dar ea se ferește).

ANDREIA: Tu nu poți pricepe! Cind ai trăit, cum am trăit eu... TUDOR: Știu că voi avea o grijă-n plus în țară: să te feresc de primejdii. (Visător, prinzându-i mâna).

WILLY (făcînd gestul de-a înțepa cap cu cele „o sută milioane” și din alb o să-l vadă... albastru. (Toți rid înveseliți)).

DAWIES: Ei preferă roșul!... HEARST (serios): Domnilor! Sînțeți americani. Trebuie să vă înțelegeți bine datoria. America e sprînjul unic al lumii libere.

HEARST (cu prefăcută mîhnire): Regret că n-ai să poți rezista singur, Lay. Fabricanții franțuși sînt suțitii, înșelători.

LAY (alamal): Ce vres să spuneți, mister Hearst? HEARST (pe un ton banal): Nimic alament, Lay. Mă gîndesc numai la interesele Statelor Unite...

LAY (aprinzîndu-și țigara, cu interese viu, dar pe un ton degajat): Înțeleg, mister, dar procedeu?... HEARST: Aa! Simplu... Simplu, Lay! Te numesc directorul consiliului de administrație...

LAY (il privește buimac): HEARST (aceiași joc perfid): „Al noului meu trust al parfumu-lui. (Trăgînd din pipă se joacă cu rotocoalele de fum).

LAY (stupifiat): Mister Hearst... mă ruinați!... mă ruinați!... (Către Dawies). Mister ambasador, vorbiți despre mine, despre sacrificiile mele, în Europa...

DAWIES (împocit, în Hearest): Are dreptate. Prea multe sacrificii. Ar fi bine să mai lase și la pariumi? Propuși să împărțim?... HEARST (schimbînd brusc subiectul):

Cum arată „comitetele” pentru țările comuniste? DAWIES (ridîndu-l de se): Și boleri romîni și pamîi poloni și cealaltă, sînt egal de imbecili și necesari. Comitetele romîn se ceartă pe noi, funcții. Fondurile nu le ajung.

HEARST (blînd): Imbecili, dar folositori, Dawies. DAWIES: Perfect adevărat, mister Hearst. Lay are de lucru cu el. (Prin dreapta intră Dima Bardă care se înclină adine. Poartă bluză americană și centură).

HEARST (se ridică și-l întinde mina). DAWIES (ceremonios, arrogant): Seul Crucilor de Fier: Domnul Dima Bardă.

HEARST: Sînt încîntat să vă cunosc. Am auzit de dumneavoastră. Am trăit mult în România, (într-ochid către cealaltă) nu dormiți? Aji pregătit misiunea? Cum se cheamă? DIMA (cu emfază): „Grupul național de coordonare Haș, Nr. 1 Jak”.

DAWIES (făcîndu-i semn să se așeze): Domnule Dima, gruparea e pregătită? DIMA: Vă rog să-mi permiteți să-i introduc! Dar, mister Dawies, mi-ajută pu pe cap vechitura aceea, ca președinte... Robescu... generalul.

HEARST: Cu Robescu nu vă înțelegeți? DIMA: Nu e posibil, e compromiș în țară și nu e agreat. DAWIES (rîzînd): „Vechitura” nu mai durează mult. Veți rămîne, deci, șef.

HEARST: Trebuie să fiți uniți. Pur-tați steagul democrației atlantice! Interesele noastre n-au hotare. Nu numai petrolul ne interesează...

DAWIES: Epoca noastră cere, domnule Bardă, împlinirea naționalismului cu internaționalismul atlantic. HEARST (către Dawies): Frumos spus!... și nou formulat! Admirabil. Dawies! Internaționalismul atlantic! (Pe un ton catolic). Noi ajutam pe cavalerii „Crucilor cu săgeți”...

DAWIES (corectîndu-l șoptit): Acela sînt unguri, mister, ei, romîni, se numesc „Crucile de fier”. HEARST (nemulțumit): „De fier”, cu „săgeți” e tot una, tot noi le dăm... și acela. O sută milioane dolari reprezintă numai titlul. Suma e nelimitată. (Ridînd paharul). Pentru noi cavalerii (Cioenese și beau).

BORONARU (întrînd prin fund): Mister, grupul „H” nr. 1, așteaptă. HEARST (face semn să intre). DIMA (care s-a ridicat în picioare la intrarea acestora): Camarazi! Ajuși la capătul efortărilor intelectuale... (corectîndu-se) al școlii, înalții noștri prieteni și sprînjintori, au venit să ne vadă înaintea de călătoria cea mare. Poporul (cu emfază) așteaptă! (Storător... declarator). Elia neamului de voveozi creștînii... arhanghelii ce s-au unit cu Dumnezeu... au misiunea romînismului... Regele, acest eon dogmatic, din genium, cu spiritualitatea din caste-teasma veacurilor... (Hearst șoptește ceva la ureche lui Lay).

LAY (întrerupîndu-l brusce): Dolarii... dacă au primit dolarii de-ajuns, întreabă mister Hearst! WILLY (repede): Zer gut, her colonel. Dolar, asta principal.

DIMA (roșu de patos): N-au fost încă echipați, mister. LAY: S-ar putea să întîlniți obstacole. Sînțeți pregătiți? DIMA: Mister Lay, să se citeșc ordinul „capitanului” (Citește): A — „A se citi de mai multe ori pe zi „Pana la capăt”

UN CALUGAR: Fișii de lupa. (Feciori de lupocă). ALT CALUGAR: Ultima giorno! E venuti i americani. (După ce călugării au părășit camera, intră colonelul american Lay, conducîndu-i pe Hearst și Dawies).

DAWIES: Ei preferă roșul!... HEARST (serios): Domnilor! Sînțeți americani. Trebuie să vă înțelegeți bine datoria. America e sprînjul unic al lumii libere. Nu trebuie să apărăm cu orice preț civilizației, modul de viață american, chiar cu mijloacele extreme. Bolșevismul nu e impune: hidrogen... arme atomice... biologice...

DAWIES: Apărarea trebuie să fie ofensivă, trebuie bine pregătită. Știm noi ce fel de arme fabrică comunistii? TUDOR (scufund în breiceag din buzunar):

Am de pe cind păzeam oile și-l port de zece ani cu mine: briceag românesc. De se va ivi cazul... BORONARU (către Tudor): Vom avea ceva mai modest.

TUDOR (cu mirare): Sînt mort? Le-aj scriș? Fără să mă întrebăș? BORONARU: Oare nu ești de acord? Pentru ce din țară nu trebuie să mă exiș!

DIMA (il observă cu atenție): TUDOR (după oarecare tăcere, răsuflînd greu): Inseamnă... că mama, tata, nu mă mai așteaptă?

BORONARU: Da, din partea Asociației Catolice „Salvagarea omului”. TUDOR: (cu prefăcută seriozitate):

Am decelat, (Ride, îndepărtându-se). Ai o putere de urs. TUDOR: Andreia, dragostea mea, tu mă iubești, mai tare decât vinul.

ANDREIA: Adevărat? (Se strânge lângă el). TUDOR (a prins o muzică românească la radio):

Andreia, dacă nu iubitum? Mereu simt florul unei indolii. ANDREIA (ritată): Iubiti! După noi vin americanii, de ce te-nosești?

TUDOR: Și Boronaru și tu, stințe! Ia fel. Eu nu simt om politic. Sufletul meu înțește de dorul de țară.

Vreau să ne întemeiem casa noastră. M-am sălutar printre străini, iar politica... nu-mi place. ANDREIA (cu reproș):

Te-a cuprins nostalgia, iubite! Ai crescut în Germania, domnule viitor inginer. TUDOR: Sper să devin inginer.

Eram zăbă în copilărie când m-au luat din școala de ucenici și m-au trimis în Germania. Au trecut zece ani de atunci!

ANDREIA (cu reproș): Nu norocul. Nu Eram premiant în școală. Dar, hai să lăsam astea! (Sentimental, mângându-i mâna).

ANDREIA! Ce nume muzical! Leapădă gelozia, lupătorule! Nu crezi în iubire eternă și nu suferi de romantism înținat.

Dragostea-i ca vinul, bine-ai spus: când îl bei te îmbălește. Eu am cunoscut și primele îmbrășări și viața clocotitoare. Nimic nu e cum ai visat.

Dragoste, țară, toate sînt ale celui mai tare, acum și totdeauna. Și totuși, moșii, fabrici, se pot duce de parcă nici n-au fost.

TUDOR: Te-aj blazat, Andreia. Dragostea mea o să te facă fericită. ANDREIA: Tăra, mamal... Am strins aici (arată inima) alta ură!

Pe moșie, (arată lui) nu cereau mult o petec de arat și-o mămăligă. De n-ai fi rusii, s-ar topi ca fumul comunistilor lor! Și noi ne-am găsit la culme!

TUDOR (străgînd-o spre el): Iar despre politică! (Pe alt ton). Ce minunat e să pleci în necunoscut, alături de draga ta. (Încearcă s-o sărute, dar ea se ferește).

ANDREIA: Tu nu poți pricepe! Cind ai trăit, cum am trăit eu... TUDOR: Știu că voi avea o grijă-n plus în țară: să te feresc de primejdii. (Visător, prinzându-i mâna).

HEARST (către Lay, pe alt ton): Cum îți merg afacurile cu parfumu-rile franțuzești, Lay? (Pe un glume-me). Europa e o mină de aur!... LAY: Sticlețelor mele, le-am lipit etichete... franțuzești...

LAY (alamal): Ce vres să spuneți, mister Hearst? HEARST (pe un ton banal): Nimic alament, Lay. Mă gîndesc numai la interesele Statelor Unite...

LAY (aprinzîndu-și țigara, cu interese viu, dar pe un ton degajat): Înțeleg, mister, dar procedeu?... HEARST: Aa! Simplu... Simplu, Lay! Te numesc directorul consiliului de administrație...

LAY (il privește buimac): HEARST (aceiași joc perfid): „Al noului meu trust al parfumu-lui. (Trăgînd din pipă se joacă cu rotocoalele de fum).

LAY (stupifiat): Mister Hearst... mă ruinați!... mă ruinați!... (Către Dawies). Mister ambasador, vorbiți despre mine, despre sacrificiile mele, în Europa...

DAWIES (împocit, în Hearest): Are dreptate. Prea multe sacrificii. Ar fi bine să mai lase și la pariumi? Propuși să împărțim?... HEARST (schimbînd brusc subiectul):

Cum arată „comitetele” pentru țările comuniste? DAWIES (ridîndu-l de se): Și boleri romîni și pamîi poloni și cealaltă, sînt egal de imbecili și necesari. Comitetele romîn se ceartă pe noi, funcții. Fondurile nu le ajung.

HEARST (blînd): Imbecili, dar folositori, Dawies. DAWIES: Perfect adevărat, mister Hearst. Lay are de lucru cu el. (Prin dreapta intră Dima Bardă care se înclină adine. Poartă bluză americană și centură).

HEARST (se ridică și-l întinde mina). DAWIES (ceremonios, arrogant): Seul Crucilor de Fier: Domnul Dima Bardă.

HEARST: Sînt încîntat să vă cunosc. Am auzit de dumneavoastră. Am trăit mult în România, (într-ochid către cealaltă) nu dormiți? Aji pregătit misiunea? Cum se cheamă? DIMA (cu emfază): „Grupul național de coordonare Haș, Nr. 1 Jak”.

DAWIES (făcîndu-i semn să se așeze): Domnule Dima, gruparea e pregătită? DIMA: Vă rog să-mi permiteți să-i introduc! Dar, mister Dawies, mi-ajută pu pe cap vechitura aceea, ca președinte... Robescu... generalul.

HEARST: Cu Robescu nu vă înțelegeți? DIMA: Nu e posibil, e compromiș în țară și nu e agreat. DAWIES (rîzînd): „Vechitura” nu mai durează mult. Veți rămîne, deci, șef.

HEARST: Trebuie să fiți uniți. Pur-tați steagul democrației atlantice! Interesele noastre n-au hotare. Nu numai petrolul ne interesează...

DAWIES: Epoca noastră cere, domnule Bardă, împlinirea naționalismului cu internaționalismul atlantic. HEARST (către Dawies): Frumos spus!... și nou formulat! Admirabil. Dawies! Internaționalismul atlantic! (Pe un ton catolic). Noi ajutam pe cavalerii „Crucilor cu săgeți”...

DAWIES (corectîndu-l șoptit): Acela sînt unguri, mister, ei, romîni, se numesc „Crucile de fier”. HEARST (nemulțumit): „De fier”, cu „săgeți” e tot una, tot noi le dăm... și acela. O sută milioane dolari reprezintă numai titlul. Suma e nelimitată. (Ridînd paharul). Pentru noi cavalerii (Cioenese și beau).

BORONARU (întrînd prin fund): Mister, grupul „H” nr. 1, așteaptă. HEARST (face semn să intre). DIMA (care s-a ridicat în picioare la intrarea acestora): Camarazi! Ajuși la capătul efortărilor intelectuale... (corectîndu-se) al școlii, înalții noștri prieteni și sprînjintori, au venit să ne vadă înaintea de călătoria cea mare. Poporul (cu emfază) așteaptă! (Storător... declarator). Elia neamului de voveozi creștînii... arhanghelii ce s-au unit cu Dumnezeu... au misiunea romînismului... Regele, acest eon dogmatic, din genium, cu spiritualitatea din caste-teasma veacurilor... (Hearst șoptește ceva la ureche lui Lay).

LAY (întrerupîndu-l brusce): Dolarii... dacă au primit dolarii de-ajuns, întreabă mister Hearst! WILLY (repede): Zer gut, her colonel. Dolar, asta principal.

DIMA (roșu de patos): N-au fost încă echipați, mister. LAY: S-ar putea să întîlniți obstacole. Sînțeți pregătiți? DIMA: Mister Lay, să se citeșc ordinul „capitanului” (Citește): A — „A se citi de mai multe ori pe zi „Pana la capăt”

UN CALUGAR: Fișii de lupa. (Feciori de lupocă). ALT CALUGAR: Ultima giorno! E venuti i americani. (După ce călugării au părășit camera, intră colonelul american Lay, conducîndu-i pe Hearst și Dawies).

DAWIES: Ei preferă roșul!... HEARST (serios): Domnilor! Sînțeți americani. Trebuie să vă înțelegeți bine datoria. America e sprînjul unic al lumii libere. Nu trebuie să apărăm cu orice preț civilizației, modul de viață american, chiar cu mijloacele extreme. Bolșevismul nu e impune: hidrogen... arme atomice... biologice...

DAWIES: Apărarea trebuie să fie ofensivă, trebuie bine pregătită. Știm noi ce fel de arme fabrică comunistii? TUDOR (scufund în breiceag din buzunar):

HEARST (către Lay, pe alt ton): Cum îți merg afacurile cu parfumu-rile franțuzești, Lay? (Pe un glume-me). Europa e o mină de aur!... LAY: Sticlețelor mele, le-am lipit etichete... franțuzești...

LAY (alamal): Ce vres să spuneți, mister Hearst? HEARST (pe un ton banal): Nimic alament, Lay. Mă gîndesc numai la interesele Statelor Unite...

LAY (aprinzîndu-și țigara, cu interese viu, dar pe un ton degajat): Înțeleg, mister, dar procedeu?... HEARST: Aa! Simplu... Simplu, Lay! Te numesc directorul consiliului de administrație...

LAY (il privește buimac): HEARST (aceiași joc perfid): „Al noului meu trust al parfumu-lui. (Trăgînd din pipă se joacă cu rotocoalele de fum).

LAY (stupifiat): Mister Hearst... mă ruinați!... mă ruinați!... (Către Dawies). Mister ambasador, vorbiți despre mine, despre sacrificiile mele, în Europa...

DAWIES (împocit, în Hearest): Are dreptate. Prea multe sacrificii. Ar fi bine să mai lase și la pariumi? Propuși să împărțim?... HEARST (schimbînd brusc subiectul):

Cum arată „comitetele” pentru țările comuniste? DAWIES (ridîndu-l de se): Și boleri romîni și pamîi poloni și cealaltă, sînt egal de imbecili și necesari. Comitetele romîn se ceartă pe noi, funcții. Fondurile nu le ajung.

HEARST (blînd): Imbecili, dar folositori, Dawies. DAWIES: Perfect adevărat, mister Hearst. Lay are de lucru cu el. (Prin dreapta intră Dima Bardă care se înclină adine. Poartă bluză americană și centură).

HEARST (se ridică și-l întinde mina). DAWIES (ceremonios, arrogant): Seul Crucilor de Fier: Domnul Dima Bardă.

HEARST: Sînt încîntat să vă cunosc. Am auzit de dumneavoastră. Am trăit mult în România, (într-ochid către cealaltă) nu dormiți? Aji pregătit misiunea? Cum se cheamă? DIMA (cu emfază): „Grupul național de coordonare Haș, Nr. 1 Jak”.

DAWIES (făcîndu-i semn să se așeze): Domnule Dima, gruparea e pregătită? DIMA: Vă rog să-mi permiteți să-i introduc! Dar, mister Dawies, mi-ajută pu pe cap vechitura aceea, ca președinte... Robescu... generalul.

HEARST: Cu Robescu nu vă înțelegeți? DIMA: Nu e posibil, e compromiș în țară și nu e agreat. DAWIES (rîzînd): „Vechitura” nu mai durează mult. Veți rămîne, deci, șef.

HEARST: Trebuie să fiți uniți. Pur-tați steagul democrației atlantice! Interesele noastre n-au hotare. Nu numai petrolul ne interesează...

DAWIES: Epoca noastră cere, domnule Bardă, împlinirea naționalismului cu internaționalismul atlantic. HEARST (către Dawies): Frumos spus!... și nou formulat! Admirabil. Dawies! Internaționalismul atlantic! (Pe un ton catolic). Noi ajutam pe cavalerii „Crucilor cu săgeți”...

DAWIES (corectîndu-l șoptit): Acela sînt unguri, mister, ei, romîni, se numesc „Crucile de fier”. HEARST (nemulțumit): „De fier”, cu „săgeți” e tot una, tot noi le dăm... și acela. O sută milioane dolari reprezintă numai titlul. Suma e nelimitată. (Ridînd paharul). Pentru noi cavalerii (Cioenese și beau).

BORONARU (întrînd prin fund): Mister, grupul

DISCUȚII DESPRE POEZIE

PRACTICĂ, REALITATE, INSPIRAȚIE

(Urmare din pag. 1-a)

și note de melancolie, ca în poezia cu același titlu:

„Din clipa de cîntat în viață, / Într-o punie dat-am glas... / Și într-o bună dimineață / Voi spune vieții „bun rămas!”

Poezia, în finalul ei, are un caracter optimist prin evocarea viitorului îndepărtat în care generația noastră, uitată, după părerea sa... va răsuși în acele vremi așa cum răsuși în vârșina în care murmurul îndepărtatului izvor. Dar acest final nu șterge nota de contemplativitate melancolică a omului care nu mai are multe de făcut de aci încolo, care a deschiș cărarea și încheie bilanțul. Noi avem nevoie de poezia unor puternice stări sufletești din care nu pot să lipsesc neori, desigur, nici suferințele în dragoste, nici durerea pentru o pierdere, nici alte stări de care omul înaintat nu e acuit în lupta dramatică pentru victoria noului, pentru o viață fericită. Poezia nu are nevoie doar de ritmurile marșului. Însă nota melancolică a poeziei lui Desliu tinde spre așteptarea senină și contemplativă a sfîrșitului, spre împăcare cu faptul că am dat glas la alt de pușcior (o temă dintr-o scrisoare trimisă exprimat, vădese V. Tulbure într-o poezie recentă); aici nu înțelegi bine de unde s-a ivit această melancolie. Veți admite leone și dvs. că nu Desliu a avut inițiativa și nu e-a caracterizat prin aducerea unor astfel de poezii în timpul literar; el ne aduce creșterea și dezvoltarea literaturii și puternic iubite de masele populare, în rîndul cărora au pîrîns, ne aduce imaginea lui Lazăr Cernescu, viu, eroic și combativ, înfricoșător pentru dușmani și după moarte, lumina puternică a mîngîietorului și dirizul „Cîntec de leagăn”, dolul trist dar mobilizator din zilele mîrții lui Dimitrov, aspirmele de stîncă și poezia lui Toader Dintîtoru, apelul îndăcurat adresat „în numele vieții”, el se preocupă nu de egocentrism de soarta sa de ființă pieritoare, ci de eroicii săi contemporani, de poporul nemuritor; glasul poeziei răsuna cu putere la ceasurile mari din viața poporului și la preocupările sale zilnice. Poezia e deci străină de spiritul întregii creații impresionante a scriitorului; astfel de poezii sînt unecri o dovadă a dorinței unui poet de a arăta că „și el” știe a scrie, poate și mai bine, asemenea poetilor, că „și el” e în stare de asemenea „măiestrie”.

Din păcate, nici poezia lui Mihai Beniuc nu e unecri străină de astfel de conștii, deși, de obicei, poezii știe să le dea repede replici, enunțînd erigite hotărîrea sa de a nu se preocupa subiectiv de propria-i persoană, ci de a se contopi cu destinul poporului nemuritor.

În mare rîu că tov. Crahmăncianu (ca și tov. S. Iosifescu și S. Damian), analizînd creația lui Mihai Beniuc, nu a găsit necesar să delimitare tendințele dominante, caracteristice frumoasei creații a lui Beniuc, de cele care li sînt străine; în cronica sa închinată poezului, critică nu există, afară de cea dedicată „tinerilor imitatori”. Sint convins că însuși tov. Beniuc va aduce reproșuri unor astfel de „critici”, plătute poate la prima vedere, dar prea puțin utile dezvoltării rîm departe a creației sale. Pe de altă parte, încercările recente ale poezului de a-și lărgi gama creatoare, încercări care nu sînt întotdeauna reușite și care vor izbîndi în măsura în care poezul se va face mai străin de viață — am impresia că nu sînt privilegii în viața literară cu un ochi destul de încrezător; fapt e că tocmal pe această cale, pîtrînzînd mai adînc în realitate, tov. Beniuc poate aduce o mare contribuție la dezvoltarea poeziei noastre, mai departe, pe calea realismului socialist.

Chiar și încercări timide, incomplete, de a ajuta pe poezii în străduințele lor de a progresa neconștient în creație și de a se contopi mai strîns cu viața maselor populare — sînt acoperite cu tot felul de acuzații. Un articol al tov. George Macovecu a fost recent calificat de tov. Eugen Atanasiu drept „indiferență față de artă”. Articolul, realment, era sumar, nesatisfăcător în ce privește analiza individualității poezice a lui E. Jelebeanu — lucru pe care îl anunța și autorul, spunînd că își propune cîteva obiective limitate. Aci trebuie să dăm dreptate cerințelor prezentate de E. Atanasiu. Dar acuzații cu ce argumente combat tov. Atanasiu. Caracteristica esențială a poeziei lui Jelebeanu — scrie G. Macovecu — este combativitatea partinică. Însă — răspunde E. Atanasiu — întreaga noastră poezie nouă se afirmă ca o poezie combativă. G. Macovecu — dînd cîteva orientări și un ajutor real — obiectează că peisajul poetic al scriitorului nu-i destul de variat, că lumea nouă nu p-ate fi reușit a satul lui Sahia, că fără a-și lărgi orizontul de cuprindere a cîm multor aspecte esențiale ale vieții, poezul riscă să ajungă la uniformizare. „Dar care poet nu riscă să ajungă la uniformizare, dacă nu și va lărgi orizontul poetic pînă la cuprinderea a cîm mai multe aspecte esențiale ale vieții?” răspunde E. Atanasiu. Criticînd just insuficiența analizei trăsăturilor specifice creației lui Jelebeanu, E. Atanasiu ajunge însă la cîteva argumente greșite, după care, cu cît o calitate este mai importantă pentru întreaga creație literară, cu atît mai puțin trebuie remarcată, iar cu cît o lipsă și o primejdie sînt mai răspîndite, cu atît mai puțin se cer ele combatute.

Unilateralitate, atît în dezbateră unor probleme, cît și în alegerea personajelor la adresa cărora se îndreaptă critica, este păgubitoare pentru viața noastră literară. Prin exclamații autocredincioase despre lupta lor împotriva „estemului”, „formalismului” ori a „schematismului” și „sociologismului vulgar”, ori prin citate fraze juste care pot fi la nevoie citate, unii tovarăși caută să atenueze caracterul unilateral al poeziei lor; cîtorul sînt însă atenți și măsoară articolul nu numai după asemenea exclamații și precauții, și nu numai după campanii pline de larmă sfîrșite de diverși suporteri, ci și în practică, după întesitate cu care sînt combătute ambele laturi, strine învecinate, egal de păgubitoare în măsura în care nu sînt etenți față de ele.

Ar fi fost impropriu ca în articolul tov. Crahmăncianu combaterea prozismului și a muncii de mîntulă să ducă la o puternică îndemn pentru studierea partinică, de pe poziții combatante, a realității noastre, împotri-

ru ruperii de viață, de actualitate. Din păcate, în unele articole, ca în cel citat, asemenea probleme sînt subînțelese, dacă nu și rezolvate definitiv. Datorită acestei luzi, exemple de poezii plate, cenușii, inexpressive, sînt adese, în mod exclusiv, din rîndul poezilor în care se schițează măcar intenția de a exprima viața, sufletul, năzuințele de azi ale poporului. Mult mai puțin exigenți și mult mai darnici în „acordarea” talentului se dovedesc unii tovarăși atunci cînd un poet abordează o tematică mai bătorită, mai puțin vastă, mai puțin capabilă de a interesa milioane de oameni, sau chiar învecinată cu influențe străne, deși nici în asemenea cazuri nu sînt rare manifestările de platitudine, livresc, imitații și multe altele, nu mai puțin ucigătoare pentru specificul poetic. Ceva mai mult: în cazul unuia și același poet se produce cîte odată înegalități de acest fel în ce privește exigența: mult mai ușor se lasă imperfecțiunile formale, afunci cînd poezia pare „originală” prin înstrăinarea ei de sufletul omului de azi. Un om neavizat, ne-ucunoscut decît operele care au supraviețuit în istoria literaturii, ar putea crede, citînd asemenea articole, că poezile nereușite și platitudinile sînt o apariție recentă, care s-a produs numai în legătură cu eforturile de a cuprinde viața contemporană a multîmilor. Combaterea platitudinilor ar trebui să se producă de pe o poziție precis exprimată și nu „subînțeleasă”, o poziție activă de îndemn fermitate și sfîrșitor pentru exprimarea ideilor, sentimentelor, aspectelor de viață care mai semnificative, celor mai vitale pentru masele populare; exigența de pe această poziție activă e menită să ajute frontal creația la înlăturarea platitudinilor, lozincărilor, vulgarității, deoarece, oricît de exigenți am fi în ce privește publicarea, nu poate fi întotdeauna specific poetic, nu poate fi ridicată hotărîtor calitatea artistică a poezilor, decît în măsura în care scriitorul talentat simte înainte de toate că nodul chestiunii se află în conștarea adîncă, plină de sensibilitate și înțelegere clară, a multitudinii fenomenelor realității, în lupta pentru nou, pentru exprimarea lui cu forța artistice devădărate. De unde să-i vină poezului altă bogăție de idei, sensibilitate profundă, cît și „rezerva poetică” de imagini noi, proaspete, expresive, cu adevărat inspirate, care să satisfacă senza noastră de înaltă poezie, de un... să-i vină toate acestea, dacă nu din contactul cu oamenii înaintați, cu lupta lor, din pasivitate militantă cu care lupta lor devine în mod concret și cauza sa? Toate acestea par banalități, dar practica, precum am arătat, ne spune că și poezii dintre cei mai buni continuă în fapt să subaprecieze această problemă.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

neurmat întotdeauna de alte fapte (A. Covelci a scris și un rugămînd, „săritre pentru asemenea poezii”) și să se afle mai multe laturi elabe în lucrarea unui scriitor talentat, care realmente scrie „despre popor” și dă glas unei teme mai noi decît simpla sa preocupare și fîgăduială. Aceeși diferență o poți găsi în cazul creației unuia și același poet.

Greutățile creațiilor inovatoare nu se datoresc „faptului” născocit de a-politici și formalști că realitatea ar fi nepoetică. Dimpotrivă, — și acesta trebuie să fie cel mai puternic stimul — realitatea e intens poetică, și tocmal de aceea este pe cît de darnică în svă inspiratoare pentru poezii, pe alit de pretențioasă, cînd în oglindirea ei o sigură și justă concepție asupra lumii, un efort poetic propriu, un efort mult mai mare de cunoaștere, precum și de plămîdire a formei artistice. Ea sîște talentul să treacă din domeniul potențelor, fîgăduelilor, cochetațiilor și imitației livresc, în domeniul realei încercări a puterii. Căuînd explicații, s-ar putea lămurii și de ce unor tovarăși le ecede exigența imediat ce poezia nu mai înfățișează o imagine tipică a zilei de azi.

Toate acestea, repet, par explicabile. Dar, pentru a ne reînlocuira la articole în genul celui just scris de tov. Nina Cassian, e totuși păcat că ele, adesea, denotă o poziție de spectator. Nu mă refer la faptul că ele nu sînt sprijinite de o practică poetică adecvată, care să arate măcar efortul de a se rezolva acele probleme pe care n-au izbucit să le rezolve tovarășii critici. Mă refer la altceva: atunci cînd te simți pîrșd de cître ai mai activi la acest efort, critica nu va fi o simplă constatare inertă; amînd sarcinile imperioase ale poeziei noastre, va îmblodi cu putere la rezolvarea lor, la existența unor semnături pline de răspundere și deloc neglijente în „condica actualității”. Folosesc impropriu și prozic termenul Ninei Cassian, de „condică a actualității”, dar sper că nimeni nu va înțelege din acest termen că tovarășii care încearcă să scrie despre actualitate înepunesc o sarcină birocratică, dînt-o pornire birocratică, sau că nimeni în acest domeniu s-ar putea observa manifestări de birocratism literar.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se va ivi, dar această unilateralitate față de o creație care a adus și aduce atîtea valori poeziei noastre noi, este departe de ceea ce se înțelege prin exigența nepartinitoare și ajutor dat creației în ansamblu ei.

Unilateralitate, dacă nu și alte tendințe, s-a dovedit, după părerea mea, și în felul în care este adesea adusă în discuție creația lui Eugen Frunză. A devenit un fel de tradiție, un soi de bilet de intrare în discuție, ca un șir de participanți să citeze numai cîte ceva nereușite din poeziile lui Frunză, lășdînd de se înțelege că aceasta e lmis determinantă a creației sale și a locului pe care îl ocupă această creație în poezia noastră. Poezia lui Frunză ar merita o analiză serioasă, care fără îndoială se

RĂSPUNS LUI MISTER ELIAHU SCHULMAN

pe adresa „GETSELIN” — a yddish review — 325 E. 15 th St. New-York 3 N. Y.

Incipulește-ți, mister, că, deși ești „mister”, și încă redactorul...

cu „supermanismul” truzmanilor veștri, toți deopotrivă de calici culturali...

Cum, mister Schulman, faci pe prostul, sau chiar nu știi că cei ce au trăit în teritoriile vremelnice ocupate...

„Așadar, să vorbim, înfrîșit, despre această crâdă întru crimă, viciu...

„În citesc atent articolul, mister Schulman. Ți-l mai amintesc? E intitulat „Un salutar literar din România”...

„Se pare că din toată culegerea, cel mai mult ți-a plăcut fragmentul de zecim...

„Și chiar ce ai făcut, mister Schulman, cu omagii dumitale?”

„Așa mai vi: de acasă, mister, mi-am zis și mi-am propus ca, îndată ce ajung la Sinaia, să te plimbesc peste...”

„Dar uite că stau oarecum dezorientat: ai scris asta acum șapte ani...

„Nu se sting leaturile înainteașă Sintem fără de urmași”

Noaptea a zăvorât Porțile spre țări Tremur de spaime străbune

„Poate că — imi zic — articolul dumitale — la fel cu poemul poetului — este o simonpă morală a culva, care — cu ochii încă împănjenjenți de lacrimi...

„Tare sint îndemnat să-mi amintesc (oricât de gravă și problema) de anecdota cu omul care, prins în patul unei țirle în momentul dramatic în care era eocș din sacul scirului cu soția moartă...”

„Benador ne aparține nouă și nu valahilor și țiganilor” și nu înainte de a-ți spune — în caz că nu știi — că expresia „valahilor și țiganilor” înseamnă...

„Redactor-șef: Zaharia Stancu Colagiur redactional: Mihai Beniuc, Marcel Breslău, Eusebiu Camilar, Paul Georgescu, Alexandru Jar, Eugen Jbeleanu, George Macoveanu (redactor-șef adjunct), Ion Mihăileanu (redactor-șef adjunct) Veronica Pombacu (redactor-șef adjunct), Cicerone Theodorescu, Ion Viter.

*) „atu buharțului” — „tu m-ai ales”, latină sovnică despre „poporul ales”.

De sub fereastra mea urcă din curtea castelului cîrpiți de pui de oameni: e puștimea care se zbugule cu sânii...

S-a întunecat de-a binelea. O futurare vestă de pace vine din văzduhurile cele mai îndepărtate. Și deodată — nu știu de ce — imi apar în fața ochilor mîle și mîle și mîle de ferestre aprinse la locuințe și fabrici...

Eu nu ți-aș dori vreo dată să ajungi să ne cunoști. Nici ca Dunărea să-nceapă spumegînd e tale oști

Eu? Imi apar sărăcia și nevoile și neamul... Și de-aceia tot ce mișcă-n țara asta, rîul, ramul...

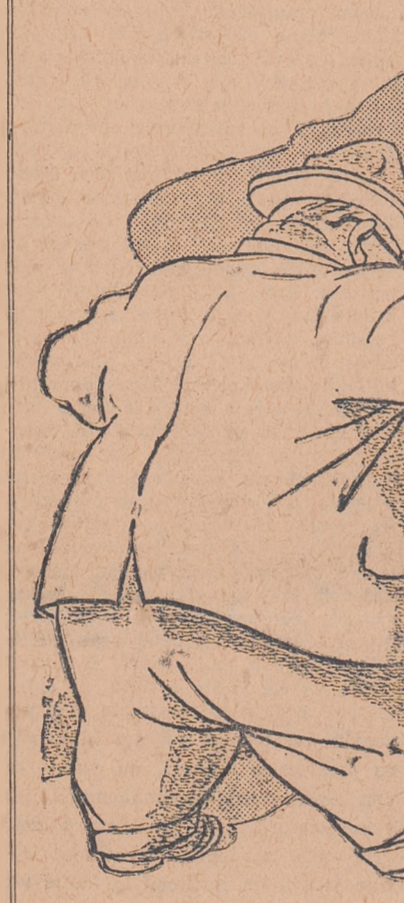
Mi-e prieten numai mie, iară ție dușman este. Dușmănit vei fi de toate, fără-a prinde chiar de veste.

P.S. Afli în clipa asta că mister Schulman a fost un simplu mercenar al stîlului, și că a evoluat spre „superman”.

Ury Benador

In ajunul dezbaterilor

Mîine vor începe dezbaterile în jurul ratificării acordului de la Paris, în consiliul republicii.

DULLES: — Curaj! Ai tot sprijinul meu... Desen de ROSS

„Educația de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

Beethoven ampu de tot, Apol., apcl. Dar cîte nu avem de făcut? Dacă deci ești cumva unul dintre cei ce vor să ne tulbure pacea pentru care eu semnat și semează sute și sute de milioane de oameni de pe întreg globul pămîntesc, atunci află, mister, că nimic din ce am scris aici nu-ți este adresat ție, ci că răspunsul la „omagiiile” pe care mi le-ai adus îl vei primi cuprins în replica următoare pe care popoarele lumii — și bravoura voastră popor american — și Herrenvolksștilor, și abu-buhartunștilor, de vor avea cumva prostul gând să-și încerce norocul. Căci chiar dacă pentru supermanii voștri literatură românească este — cum zici — „cu totul necunoscută” (cîci ne cunosc numai după petrol și carne de tun), poezia noastră a avertizat cu trei secoluri de veac în urmă:

Eu nu ți-aș dori vreo dată să ajungi să ne cunoști. Nici ca Dunărea să-nceapă spumegînd e tale oști

Eu? Imi apar sărăcia și nevoile și neamul... Și de-aceia tot ce mișcă-n țara asta, rîul, ramul...

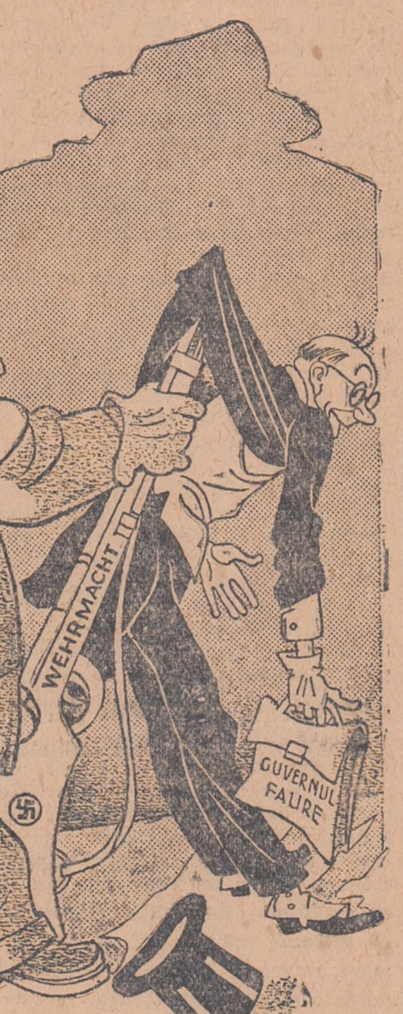
Mi-e prieten numai mie, iară ție dușman este. Dușmănit vei fi de toate, fără-a prinde chiar de veste.

P.S. Afli în clipa asta că mister Schulman a fost un simplu mercenar al stîlului, și că a evoluat spre „superman”.

Ury Benador

In ajunul dezbaterilor

Mîine vor începe dezbaterile în jurul ratificării acordului de la Paris, în consiliul republicii.

DULLES: — Curaj! Ai tot sprijinul meu... Desen de ROSS

„Educația de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

84 de ani de la proclamarea Comunei din Paris

Trei poezii de LOUISE MICHEL

Cîntecul robilor

Aici, nu-i iarnă niciodată, Pădurea-i pururi înverzită. Oceanul suflă peste toată Pustia țărîmului, mîhnită. Și-i liniștea afit de mare, Că numai gîza zbătătoare S-aude-n aer cum palpită.

Pe-aceste țărîmuri de-oceane, S-aude uneori un cîntec Urcînd în seară; scoici sărmane Ce se deschid, îl cîntă, blind, Leandri frazezi în pădure

O, treceți, treceți, zile mute! Pe morți răsări iarba mare! Cădeți, voi lumi abia născute; Corăbii, voi, pierțiți în zare;

O, treceți, treceți nopți profunde! Vă prăbușiți, vechi munți pustii! Din ocne, din mormînt, din unde, Proscriși sau morți, vom reveni.

Vom reveni, mulțime sumbră, Vom reveni, fără de număr, Fantome crîncine din umbră, Vom reveni, umăr la umăr.

In giulgiu palid unii, iară Ceiași cu rîni ne-nchise încă,

Revoluția înfrîntă

Inchisoarea din Versailles, 8 sept. 1871

Vom reveni, mulțime sumbră, Vom reveni, fără de număr, Fantome crîncine din umbră, Vom reveni, umăr la umăr.

Sfîrșis e totul! Bunii, bravii, Căzut-au toți, — amicii mei! Să se trască prins-au sclavii, Cei ce-au trădat și cei mișei!

Republică! O, tu iubită! Tot single ție-i dau, Cîntînd Cîntarea luptei strălucită Cu drag ne prăbușeam, luptînd.

CARNET CULTURAL

O EDIȚIE DE „OPERE ALESE” DE I. L. CARAGIALE ÎN LIMBA RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA

„Editura de Stat pentru literatură” din U.R.S.S. a publicat un volum de „Opere alese” din I. L. Caragiale în limba RUSA